

La força superior de la música

'Música i inspiració' són les converses d'Arthur M. Abell amb Brahms, Strauss, Puccini, Humperdinck, Bruch i Grieg

LLIBRES

El somni de la raó produeix monstres

BIOGRAFIES I MEMORIES

El que dona de si la vida

LLIBRES

Un amor d'estiu

LLIBRES

Una família marcada pel dolor

LLIBRES

El complex món dels adults sota la mirada d'una nena

Manel Haro. Barcelona / [@manelhc](https://twitter.com/manelhc)

En el pròleg de *Música i inspiració*, el seu autor, **Arthur M. Abell**, comença dient el següent: «durant la meua llarga estada a Europa, des de 1890 fins al 1918, vaig poder parlar diverses vegades amb **Brahms**, Strauss, Puccini, Humperdinck, Bruch i Grieg sobre el tema de la inspiració.» Sembla impossible que

llegirpuntcat

algú hagi pogut conèixer aquests grans tòtems de la música clàssica, en un ambient respectuós però en certa manera informal, i que decidís enregistrar les seves **converses** per poder-les publicar en un llibre. Dit d'una altra manera: aquest volum, que publica Fragmenta Editorial en català i en castellà, ofereix la possibilitat de llegir –o escoltar, si m'ho permeteu- la veu d'aquests compositors en un ambient més privat, íntim, fora dels grans teatres, parlant sobre una qüestió tan fonamental com és la **inspiració**, allò que els estimulava a compondre les músiques que ens han arribat als nostres dies. I no és poca cosa llegir Brahms parlar de la idea de Déu, llegir Humperdinck parlar de **Wagner** o llegir un joveníssim Richard Strauss quan encara tenia molta carrera per endavant.

Explica Abell que la trobada amb Brahms va ser possible gràcies al violinista **Joseph Joachim**, qui també va participar en la conversa. La condició que Brahms va posar per accedir-hi, va ser que l'autor no podia publicar res fins que passessin **cinquanta anys de la mort** del compositor. Llavors Abell, que era corresponsal a Berlín del *Musical Courier*, tenia vint-i-vuit anys. Brahms moriria només uns mesos més tard, així que fins al 1947, la conversa no podia veure la llum, però el món encara vivia les seqüeles de la **Segona Guerra Mundial** i el volum no es va publicar fins al 1955. La raó d'aquesta condició de Brahms és que volia estar segur que cap dels seus amics pogués llegir les seves revelacions. Vaja, volia esperar que tots ells també fossin morts. Més tard, també confessarà que volia esperar aquest temps perquè se li concedís «el veritable lloc que em pertoca dins la història de la música.» Segons el seu parer, tal com va passar amb Beethoven i **Bach**, algunes de les obres dels quals van ser bandejades en vida i celebrades de forma pòstuma. Val la pena aturar-se un moment i pensar en el que devia sentir aquell periodista (que també era violinista i un apassionat de la música) pel fet d'haver d'esperar mig segle (i dues guerres mundials) per compartir el que **Brahms** li havia confessat.

Diu Brahms en aquestes pàgines que «tota veritable inspiració és causada per **Déu**, i aquesta espurna divina és l'única manera com se'ns pot revelar a través del que avui dia els psicòlegs en

diuen el subconscient.» Més encara, considera que «amb el pensament conscient, amb el pensament evolutiu del regne de la matèria, no podeu pas experimentar-ho.» De forma molt similar pensava **Beethoven**, a qui Brahms declara el seu guia. «Poder reconèixer, com Beethoven –va continuar ell-, que nosaltres som u amb el Creador és una experiència meravellosa i venerable», explica el compositor. La inspiració és, doncs, «una **revelació suprema** de Jesús», «vibracions que prenen la forma d'unes imatges mentals determinades» per tal de «compondre alguna cosa que estimuli i animi la humanitat», i aquest contacte amb la divinitat –assegura- només estava a l'abast del 2% dels compositors. La **inspiració** és la clau perquè una composició prosperi al llarg dels anys, encara que també és molt important, és clar, la tècnica i la constància.

Per altra banda, Abell va conversar amb **Richard Strauss** quan aquest tenia només vint-i-sis anys, i el compositor també li va fer referència a «una força superior» que «la religió anomena Déu.» Strauss era llavors un gran defensor de **Wagner**, tractava de reivindicar la seva obra set anys després de la seva mort perquè encara tenia grans detractors. Strauss també tenia, com Brahms, aquesta consciència de la **posteritat** i assegurava que passats cinquanta anys, Wagner esdevindria «el més gran de tots els compositors d'òpera.» Amb la mateixa seguretat parlava Strauss de la seva pròpia obra, i garantia que l'òpera *Salome*, vetada pel Metropolitan de **Nova York**, seria acceptada en el futur perquè «és la música més important que he fet fins ara.» Per cert, Strauss era més generós que Brahms respecte al percentatge de compositors tocats per la força divina, i l'apujava al 5%, mentre que l'altre 95% era «pur treball cerebral.»

També en la conversa amb **Edvard Grieg** es percep aquesta idea de la posteritat, ja que li comentava a Abell que el també compositor Salomon Jadassohn l'avisava que havia de distanciar-se dels motius tradicionals noruecs perquè en el futur deixarien d'interessar: «la teva música sobreix d'amor a la pàtria» i «la música és un art massa elevat per poder-lo tancar en les estretes fronteres de la teva pàtria noruega. Tu ets el teu propi presoner, Edvard», li deia **Jadassohn**. A això, Grieg li

respon: «no reclamo pertànyer a la classe dels Bach, Mozart i Beethoven. Les seves obres són eternes, mentre que jo he escrit per a la meva generació i per al meu temps.» Respecte a la **inspiració**, també Grieg parla d'una relació amb «lleis còsmiques superiors», però sense tenir clara que treballava atenent el seu dictat, com sí passava amb Brahms o Beethoven, que eren conscients que estaven sent assistits pel **Totpoderós**. I una altra frase, meravellosa, de Grieg: «nosaltres, els compositors, projectem el que és infinit i il·limitat en allò que és finit i limitat.» Quina meravella!

Retornant el tema del rebuig que van patir alguns compositors en vida per algunes de les seves obres –com Brahms, Wagner, Beethoven, Verdi...-, cal citar a **Puccini**, qui en aquest llibre coincideix en l'element diví a l'hora de parlar d'inspiració. La seva *Madama Butterfly* va ser un fracàs el dia de la seva estrena a La Scala de Milà i, en canvi, va aconseguir un lloc en la història de la música. Sobre *Madama Butterfly*, Puccini explica: «la música d'aquesta òpera m'ha estat dictada per Déu; he actuat exclusivament com a eina.» Aquesta és una de les virtuts de *Música i inspiració*, que ens fa un retrat humà de **grans compositors** com Puccini, Strauss o Brahms i ho fa gràcies a profundes reflexions i sucoses anècdotes, com tot el que explica **Humperdinck** sobre Wagner. És fàcil oblidar-se'n, però Wagner també era humà i no sempre va ser venerat. Imprescindible llibre per informar-se i per escoltar la música clàssica d'aquests grans compositors amb unes altres oïdes.

ETIQUETES

ARTHUR M. ABELL

FRAGMENTA EDITORIAL

MANEL HARO

CATEGORIES

CLÀSSICA

LLIBRES

ARTICLE ANTERIOR**Les paraules són una llar**

Publicat per Redacció - març 24, 2021